

**БЪЛГАРСКА
СТОПАНСКА
КАМАРА**

**BULGARIAN
INDUSTRIAL
ASSOCIATION**

София 1000, ул. "Алабин" 16-20
Тел. 93 209 11
Факс 987 2604 Телекс 23523
E-mail: office@bia-bg.com

16-20 Alabin Str., 1000 Sofia, Bulgaria
Tel: +359 2 93 209 11
Fax: +359 2 987 2604 Tlx: 23523
http:// www.bia-bg.com

Изх.№ 2195 / 9.10.2003

**ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ
НА НАЦИОНАЛНИЯ СЪВЕТ
ПО ДАНЪЧНА ПОЛИТИКА**

ОТНОСНО: Предстоящите промени в данъчното законодателство

Уважаеми господин Председател,

След направеното обсъждане с браншовите организации – членове на Българската стопанска камара на така предоставените ни първоначални проекти за предстоящите промени в данъчното законодателство общата ни констатация е:

- предлаганите промени в основната си част са необходими, но частични, предвидените радикални данъчни промени преди две години за нулево облагане на реинвестираната печалбата отново отсъстват;
- подготвените промени предвиждат намаляване на размера на корпоративния данък от 23,5 на сто на 22 на сто, а не на 20 на сто, както е предвидено в “Данъчна политика 2003 – 2005”;
- отново не се предвижда нова данъчна стратегия заложена, в приети от Правителството официални документи, и се предлагат частични промени, обхващащи предимно ограничаване на дейностите, които се облагат с патентен данък, намаляване на данъка за ограничен кръг услуги и частично прегрупиране на населените места за целите на закона;
- отсъства и възприетата и обявена от Правителството политика за намаляване на преките данъци и повишаване на реалния разполагаем доход на населението, като скалата за облагане на доходите на физическите лица се съобразява с ръста на инфлация и ръста на доходите.

По конкретните материални данъчни закони:

От така направените предложения за изменение на **Закона за данък върху добавената стойност** БСК подкрепя предложеното изменение за изравняване режима на облагане на вноса на стоки за нуждите на МО, МВР и др. органи в системата на националната сигурност с тези на вътрешния пазар, което е и елемент

от подписаното Споразумение между МФ, БСК, КНСБ и КТ “Подкрепа” за предстоящи данъчни промени. В същото време не можем да не отбележим, че отново нерешени остават редица важни въпроси като:

1. Обхвата на действие на ЗДДС.

Българска стопанска камара в редица свои документи до Министерство на финансите, Комисията по бюджет и финанси към Народното събрание и публични изяви е настоявала всички стопански субекти независимо от оборота си да подлежат на задължителна регистрация по ЗДДС.

МОТИВ:

С намаляването на прага за задължителна регистрация на фирмите по ЗДДС от 75 х.лв. на 50 х.лв. се разшири обхвата на фирмите, които се регистрират по ЗДДС, но на практика остана възможността фирмите, които се стремят да избегнат регистрацията по този закон, да продължават да работят в сивата икономика, като регистрират нови фирми и прехвърлят обороти с цел да избегнат достигането на прага за регистрация. С въвеждането на задължителната регистрация по ЗДДС всички фирми ще бъдат поставени при еднакви условия, ще се ограничи сивата икономика и ще се премахне възможността за нелоялна конкуренция между фирмите със сходна дейност.

2. Намаляване срока за възстановяване на данъчния кредит

МОТИВ:

Въпреки подписаното Споразумение и постигнатото съгласие между страните за предприемане съвместни действия и насоки за промяна на нормативната база, касаеща данъчното законодателство, в голямата си част не са взети предвид. Предложението срока за възстановяване на ДДС да се намали от 45 на 30 дни от подаването на справка-декларация не е прието. С това предложение се целеше постигане в голяма степен на равнопоставеност между субектите, т.е. след като държавата е защитила приходите си и данъка е платен чрез ДДС-сметка, същото да се отнася и за коректния данъкоплатец - да му се намали срока за възстановяване на ДДС. По този начин и двете страни ще бъдат максимално защитени и ще се премахне порочната практика коректния данъкоплатец да кредитира бюджета.

3. При плащане чрез ДДС-сметка да се възстановява данъчният кредит

МОТИВ:

Въвеждането на ДДС-сметката бе продиктувано от съществуването на едно нелогично правило в нормативната уредба, регламентиращо правото на приспадане на данъчен кредит.

Съгласно действащото към този момент законодателство правото на приспадане на данъчен кредит за лицето зависеше от това дали изпълнителя по доставката ще бъде коректен и ще отрази данъка, в своето счетоводство и в справка-декларация, съгласно издадената от него фактура, т.е. все неща, които не зависят и не могат да бъдат контролирани от заинтересованото лице. С въвеждането на ДДС-сметката се целеше правото на приспадане на данъчния кредит за лицата - получатели на доставката, да зависи единствено и само от това дали данъка е платен чрез ползването на ДДС-сметката или не, а не от това дали изпълнителя на доставката е начислил данъка в съответствие с изискванията на закона. На практика въпреки въвеждането на ДДС-сметката и плащане чрез нея отново се отказва правото на възстановяване на данъчния кредит. Това като цяло обезсмисля и опорочава първоначалната идея за въвеждането на тази специална сметка във вида, в който беше подкрепена от представителите на бизнеса.

4. Единно третиране на стоки с инвестиционно предназначение – внос и местно производство.

МОТИВ:

Въпреки направените изменения в ЗДДС, се запази неравнопоставеността на инвеститорите, които купуват чужди и български инвестиционни стоки, тъй като вносът на инвестиционни стоки на стойност над 10 млн. лв. е освободен от ДДС, докато инвестиционните стоки местно производство се облагат с ДДС, независимо че е предвиден ускорен срок за възстановяването му. С така съществуващите нормативни разпоредби се създава предпоставка инвеститорите да се насочват към закупуване на вносни стоки, а не стоки местно производство.

5. Равностойно данъчно третиране на всички отпадъци

МОТИВ:

С освобождаването от облагане на доставките от метални отпадъци се създаде неравнопоставеност при третирането им с останалите отпадъци. Създаде се възможност за заобикаляне на закона и се отвориха отново врати за злоупотреби с данъчен кредит. Принципно би следвало да се поставят в еднакви условия всички отпадъци, които се ползват като суровина за добиване на краен продукт независимо от произхода им – метали, хартия или др.

6. Отмяна на данъчното задължение за ДДС върху неустойките и авансите.

МОТИВ:

С ДДС се облагат доставките на стоките и услугите. Неустойките са вид санкции, както и не всеки аванс е свързан с извършване на доставка, следователно върху тях не би трябвало да се дължи данък.

7. В чл.58б, ал.3, т.4 изискването за предоставяне на номер на договор за доставка на стоките да отпадне.

МОТИВ:

Считаме, че изискването за предоставяне на номер на договора за доставка на стоките при кандидатстването за одобряване на инвестиционния проект е утежняващо обстоятелство, което на този ранен етап все още може да не е финализирано и допълнително ще затрудни съответния инвеститор при прилагането на необходимите документи за ползване на този вид преференция.

От така предложения ни проект за изменение на **Закона за корпоративно подоходно облагане**, считаме че е необходимо да се спазят вече поети ангажименти и предлагаме следните конкретни предложения:

1. Размера на ставката на корпоративния данък да се намали на 20 на сто

МОТИВ:

Планираните мерки в редица официални документи бяха ставката за корпоративния данък за 2004 год. да бъде 20 на сто. Това отстъпление на Правителството от предварително заявените намерения ще затрудни този кръг от представителите на бизнеса, който се е доверил на първоначалните прогнози и е направил инвестиции, отчитайки обещаното намаление на 20 на сто.

2. Авансовите вноски да се основават на фактически реализираната печалба през съответната година

МОТИВ:

Въпреки частичните изменения отново не е решен проблема с авансовите вноски на корпоративния данък. Считаме, че авансовите вноски би следвало да се основават на фактически реализираната печалба през съответната година, а да не се определят на основата на печалби от предходни години. Досегашният начин за авансово внасяне на данъците е твърде усложнен и се ползват два различни подхода

за формиране на авансовите вноски в зависимост от това дали дружеството е на печалба или загуба. Продължават да се прилагат две бази за определяне на вноските за дружествата, които са на печалба – база за вноските за първо тримесечие и база за периода от 1 април до 31 декември, като при отклонение на вноските от фактически дължимите вноски в края на годината с повече от 10 на сто дружеството дължат лихва. Докато губещите и новообразувани дружества определят авансовите си вноски на база текущата печалба през годината.

3. Облагането на Едноличните търговци да става по силата на ЗКПО

МОТИВ:

Уеднаквяване статута на едноличния търговец с този на останалите данъчни субекти.

4. Материята уреждаща режима на облагане на физическите лица, от ЗКПО да се прехвърли в ЗОДФЛ

МОТИВ:

ЗОДФЛ е материалния закон, който би следвало да урежда изцяло облагането доходите на физическите лица, следователно материята уреждаща режима на облагане на физическите лица от ЗКПО би следвало изцяло да се прехвърли в ЗОДФЛ. Към момента облагането на доходите на получените от член-кооператорите производствени дивиденди, както и облагането с данък при източника на доходите на чуждестранните лица е регламентирано в ЗКПО.

5. Прецизиране разпоредбите относно определяне на пазарните цени и създаване на ясни процедури и правила в това отношение

МОТИВ:

Прилагането на “пазарна цена” предполага съществуването на публично достъпна информация за пазарните цени, както и конкретни указания по прилагането ѝ. Нормативният акт който урежда техниките за определяне на пазарни цени е Наредбата за реда и начина за определяне на пазарните цени. Разпоредбите в тази наредба са твърде неясни и общи и прилагането им е субективно, в повечето случаи зависи от индивидуалната преценка на данъчния инспектор, което от своя страна затруднява бизнеса и създава предпоставка за “виновност” по презумпция.

6. Разходите под формата на ваучери за храна да не се облагат.

МОТИВ:

Тези разходи са от изключително важно значение за увеличаване производителността на труда за дадена фирма и създаване на по-благоприятни условия за работа на заетия персонал. Същевременно чрез въвеждане на ваучерната система за хранене се създава равнопоставеност между малките и големите фирми, тъй като големите фирми, които имат собствени столове ползват разходи за поевтиняване на храната, докато при малките, на които не им е изгодно да имат собствени столове, тези разходи не се признават. Идеята и смисъла на въвеждането на тази система е да могат да се облекчат от финансова гледна точка работещи при ежедневното си изхранване. Считаме, че за да заработи системата и да се види икономическия ефект от прилагането ѝ е необходимо и работодатели и работници да бъдат освободени от данък, за да имат интерес да се възползват.

7. Намаляване на корпоративния данък на информационните услуги

МОТИВ:

В закона доставчиците на телефонни или телекомуникационни услуги не са дефинирани в зависимост от услугата, която предлагат, а всички услуги свързани с

телевизионни и радио игри, еротични услуги /т.нар. “розови телефони”/ и информационни услуги, се третират при едни и същи условия, въпреки, че при издаването на лиценза тези услуги са строго определени и разграничени. За информационните услуги се изисква образователен ценз – диплом на лекарите, юристите, психолозите, икономистите и т.н. което строго се контролира. Освен това тази услуги изисква при даването на съответната консултация отсреща винаги да има на разположение конкретно квалифицирано лице, в резултат на което разходите значително се увеличават и данъка става непосилен за този вид услуги.

8. Да се уточнят текстовете касаещи преобразуването на облагаемата печалба с необходимите средства за обучение на лицата в трудови правоотношения. По конкретно текстовете на: чл.23, ал.2, т.24; чл.23, ал.3, т.18 и чл.23, ал.13.

МОТИВ:

От така формулирания текст на чл.23, ал.2, т.24 следва, че не се признават за разход средствата за лицата, които са в отпуск по смисъла на Кодекса на труда, т.е. лицата по трудово правоотношение.

Съгласно чл.23, ал.3, т.18, ако лицето е в отпуск по смисъла на Кодекса на труда за разход ми се признават само 50 на сто от средствата и то след изтичане на 12 месечен период, а останалите средства се признават след изтичане на 24 месечен период.

Докато съгласно чл.23, ал.13, ако лицето не е в отпуск по смисъла на Кодекса на труда, средствата за обучение се признават.

Като цяло това не отговаря на поетите от правителството ангажименти в преговорния процес за развиването и прилагането на механизми и мерки за учене през целия живот, целящи подобряване качествените характеристики на работната сила, тъй като се поставят в неравностойно положение заетите, които са в отпуск по смисъла на КТ и тези които не са. Придобиването на квалификация по професия, както и нейното усъвършенстване често налага квалификационни курсове с голяма продължителност, което от своя страна предполага редуването на участие в производствения процес с отпуск за участие в курсове за професионална квалификация. Разсроченото признаване на разхода за работодателя ще затрудни намеренията му за включване на повече лица в обучение и като цяло действа дестимулиращо на инвестициите в работна сила, ще намали производителността на труда, а от тук и намалена конкурентноспособност на предприятието. За да може лицето да се обучава и да подобрява квалификацията си му е необходима отпусака по смисъла на КТ, а предвид непризнаването или по-точно разсрочването във времето на този разход на работодателя, то той няма интерес.

От така предложения ни проект за изменение на **Закона за облагане доходите на физическите лица** и предварително заявените намерения на правителството по Данъчната политика 2003-2005 г. за разработване на отделна данъчна стратегия за патентния данък е видно, че нова стратегия няма. Продължава да действа досегашния подход за определяне на патентния данък с малки изключения:

◇ намаляване размера на данъка – за поддържане и ремонт на битова техника, уреди, аудио-визуални уреди, ремонт на музикални инструменти и химическото чистене, пране и гладене;

◇ изваждане на производствената дейност от окончателно годишно облагане към облагане по Закона за корпоративното подоходно облагане;

◇ възстановяване на изменения направени от предходната година – премахване на ограниченията заведенията за хранене и развлечение с над 100 места за консумация да се облагат с патентен данък;

◇ прегрупиране на част от населените места във връзка с обезлюдяването им.

Отново поставяме въпроса отнасящ се до:

Продължаващата тенденция на определяне на патентния данък за някои дейности като бръснарски и фризьорски услуги, ветеринарно-фризьорски услуги; маникюр, педикюр в зависимост от броя на работните места, а за машинописни и/или копирни услуги и химическо чистене, пране и гладене според броя на устройствата и съоръженията. Нашето виждане е, че така възприетия подход при определяне на патентния данък за посочените дейности, влиза в противоречие с политиката за насърчаване на малкия бизнес и стимулиране на заетостта. А патентния данък беше въведен с цел стимулиране именно на този бизнес. Също така липсва и ясна и точна дефиниция за брой работно място и брой устройства, което отчасти да премахне някои противоречия при определянето на този вид данък.

Във връзка с това БСК подкрепя зараждащата се идея за отмяна на патентния данък и преминаване на всички фирми по ЗКПО, като с еднократен годишен данък се облагат само дейности, които се извършват от физически лица, които не са регистрирани като търговци, т.е. конкретното ни предложение е:

1. Да се отмени задължението на лицата извършващи стопанска дейност да се облагат с патентен данък.

МОТИВ:

Патентния данък противоречи на Конституцията, според която се облагат доходите и имуществото, като всички субекти се поставят в едни и същи условия за извършване на стопанската си дейност. От друга страна този данък създава условия за заобикаляне на закона като стимулира лица да подържат и обявяват минимални обороти.

Българската стопанска камара винаги е изразявала становището, че основен проблем на данъчната администрация е отсъствието на мерки за пресичане на укриването на данъци, както и ефективен механизъм за разкриване на данъчните измами. Считаме, че акцента при изменението на данъчното законодателство трябва да бъде повишаване на събираемостта на данъците, чрез изграждане на взаимнообвързана информационна система между различните контролни органи.

Според Камарата решаването на този казус ще даде възможност да се разшири данъчната основа, което от своя страна ще доведе до намаляване на съответните данъци.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

/Б. Данев/

